

1940. JANUÁR 18.

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 55. No. 13.
1940. január 18., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Európa jövője

*
„A szövetségesek háborus céljai” címmel cikksorozatban közölte az Oeuvre Sir Walter Layton-nak, az Economist volt szerkesztőjének tanulmányát a világ új rendjéről, amelyet győzelem esetén az angolok és franciák megvalósítani szeretnének. Layton — ellentétben több angol és francia politikussal — fontosnak tartja a háborus célok leszövezését. Az esetleg hosszúra nyúló háboru ugyanis olyan szenvedélyeket ébreszthet, melyek ezeket a célokat, ha nincsenek pontosan körvonalazva már a háboru elején, könnyen megváltoztathatják.

Layton először az orosz kérdéstről beszél. A nyugati államokban van egy csoport, amely a szovjetet a hitleri Németországnál sokkal nagyobb veszélynek tartja s ezért azt szeretné, ha a németekkel minél előbb békét kötve egyesült erővel a szovjet ellen fordulnának Európa nagyhatalmai. Egy másik csoport pedig attól tart, hogy a szovjetorosz segítség lehetővé tette Németországnak, hogy gazdaságilag és katonailag is legyőzhető legyen. Layton mind a két felfogással szembeszáll.

Szerinte a szovjet-külpolitikának hirtelen fordulatát kétféleképpen lehet magyarázni. Lehet, hogy Stalin folytatni kívánja a nagypéteri hódító politikát, de az is lehet, hogy csupán nyugati határait akarta biztosítani. Kiegészítve Németországgal ugyanis nem kell tartania a német birodalom keleti terjeszkedésétől s attól sem, hogy Oroszországot bezárhatják a Balti-tengeren.

Layton szerint nincs igazuk azoknak, akik tulajdosan félnek a bolsevizmus terjeszkedésétől. Igaz ugyan, hogy a kommunizmus csakugy, mint a szocializmus, eszme, tehát országhatárok közé nem szorítható. Mégis a bolsevizmus különleges orosz termék, amely ennek az országnak történeti, gazdasági és társadalmi fejlődésének következménye s ebben a formájában például Angliában el sem képzelhető. Középeurópai terjeszkedését pedig Layton szerint ellensúlyozni lehet azzal, ha ezen a területen angol-francia-amerikai mintájú demokratikus társadalmi viszonyokat teremtenek.

— Mert az új világ — írja Layton — amelyet föl szeretnének építeni, olyan lenne, hogy minden állam részére nemcsak a háboru kiküszöbölésének negatív előnyét biztosítaná, hanem magasabb életszínvonalnak, az egyéni szabadságnak és a munka biztonságának pozitív előnyét is.

Layton ezután rámutat, hogy a szovjet gazdasági segítségnyújtását Németország felé nemcsak az gátolja, hogy kivihető feleslege magának a szovjetnek sincs elegendő, hanem a még nem eléggé kiépített utárlózat is. Szerinte tehát a szovjet segítség nem lehet döntő a háboru kimeneteleire.

Azonban akármiféle magyarázatot adnak is a szovjet magatartására, bizonyos kétség mégis megmarad Moszkva szándékai tekintetében. Nincsen más hátra — mondja Layton — mint saját céljainkat meghatározni s majd elválni, hogy Szovjet-Oroszország érdekében állónak tartja-e, vagy sem, hogy ezek megvalósításához kezet nyújtson.

A szövetségesek békefeltételei — Layton szerint — Németországra nem megalázóak. Három alapelven nyugszanak e feltételek. A cikkek ezt a részét szószserinti fordításban közöljük.
„1. Biztosítani kell egy független Lengyelország és egy független Csehszlovákia helyreállítását.

2. Ki kell jelenteni, hogy a hadviselő felek közötti megegyezés hiányában az új határokat és az összes többi határkérdést pártatlan harmadik hatalmak döntésére bizzák s az érdekelt felek (Folytatás a 2. lk oldalon).

Helsinki magyarázat az orosz csapatok visszavonulásáról

Moszkva lemondott a téli hadjárat folytatásáról

A szovjetkormány és a hadvezetőség állítólag elfogadta Stern tábornok álláspontját és tavaszra halasztja a háboru folytatását, de tovább támadják a finn védelmi vonalakat

Elcsendesedtek a Belgium és Hollandia körüli izgalmak

Haparanda. A szovjetcsapatok visszavonulnak a Ladoga-tó partvidékén. Sajánál tovább folyik az ütközet. Itt az oroszok három irányban intéztek támadást, a finnek a két első támadást visszavetették és ellentámadásba mentek át. A finnek folytatják előnyomulásukat és Kursut elfoglalták, dél felé azonban a finn csapatok visszavonultak.

Helsinki-i jelentés arról számol be, hogy a szovjetcsapatok a Salla körüli arcvonalon megkezdtek a visszavonulást. Tüzérségük és hadianyaguk nagy részét a határ felé szállítják, nehézágyúkat kezdik elvinni a hadállásokból. A gyalogság egyrésze azonban még folytatja a harcot, de ez csak az utóvédek harca. A fogságba esett orosz tisztiek elmondották, hogy Moszkvában engedtek Stern tábornok követeléseinek és belátták, hogy a téli hadjárat reménytelen vérvesszésekkel jelent a Szovjet szempontjából. A légielő tovább működik és ezentul is megismétli támadását a finn védelmi vonalakat, valamint a finn városok ellen. A karéllai földszorosban pedig szintén tovább folytatják a szovjethadak a támadásukat a Mannerheim-vonalak ellen.

Lanyhult az orosz légihaderő tevékenysége

Páris. A Havas-ügynökség jelenti Helsinkiből, hogy a szovjetrepülőek tegnapi tevékenysége nem volt olyan erőteljes mint az előző napokon. Délfinnországban több kisebb támadást intéztek ugyan a finn vonalakat és helységek ellen, de ezek csak jelentéktelen károkat okoztak. Az egyik finn helysége 50 bombát dobtak le és itt egy épületet elpusztítottak. Kajana városkában gépjegyverrel lövöldöztek a polgári lakosságra, de a támadásnak nincs

áldozata. A Lulea közelében támadó orosz repülőgépek közül 3 kényszerleszállást végzett finn területen.

Másik helsinki jelentés is megerősíti, hogy a finn harctereken nincs semmi fontosabb esemény, aminek oka a nagy hideg. Helsinkiben és attól északra 32 fok alá esett a hőmérséklet és ez minden harci tevékenységet lehetetlenné tesz.

Finnország megsegítése

SZEGED. Szentgyörgyi Albert dr., a Nobel-díjas magyar tudós a budapesti finn követség utján felajánlotta a több, mint egyharmad kiló Nobel aranyérmét Finnországnak.

STOCKHOLM. (Rador.) Valamennyi svéd kereskedő elhatározta, hogy a február 3-án esedékes inkasszó 10 százalékát Finnország javára adományozzák. Eddig Svédországban 8 millió hétszáz ezer korona gyűlt össze.

LONDON. (Rador.) Egy magát megnevezni nem akaró angol állampolgár 5000 fontot adományozott Finnország részére, az oroszok elleni háboru céljaira.

BRÜSSZEL. (Rador.) A belga távirati ügynökség levelezője jelenti, hogy Finnország részére szállított és Németországban zár alá vett hadianyag-kiüldeményt feloldották és visszazállították Olaszországba.

WASHINGTON. (Rador.) Politikai körök véleménye szerint Roosevelt elnök felhívása, amelyet a kongresszushoz intézett a Finnországnak felajánlott újabb segítség alkalmával, arra enged következtetni, hogy Roosevelt a szenátusnak és a kamarának engedi át a felelősséget ebben a kérdésben, amelynek politikai következményei lehetnek. A kongresszus tagjainak érzelmi nyilatkozatai Finnország megsegítése mellett szólnak, az orosz támadó ellenében, a kongresszus egyes tagjainak véleményével szemben, akik a be nem avatkozás politikájának hívei. Most már a kongresszustól függ, hogy a Finnországnak nyújtan-

dó hitelek, mint „polgári segély” szerepelnek-e, vagy pedig megtalálják a módját annak hogy Finnország a nyújtott hiteleket minden megszorítás nélkül felhasználhassa.

PARIS. A Havas-ügynökség kiküldött-tudósítója jelenti a finn harcterekről: A svéd önkéntesek soraiban igen sok a neves személyiség. Köztük található a svéd miniszterelnök veje és két fivére, egy egyetemj rektor és több jólismert, neves svéd újságíró. Az önkéntesek nagy része idősebb ember és valamennyien jó módú emberek.

HELSINKI. (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint a helsinki-i német kereskedelmi attasé önkéntesnek lépett be a finn hadseregbe. Az attasét Ottó von Zwehlnnek hívják és egyben a Német Távirati Iroda hivatalos tudósítója is volt. A finn hadseregben tüzérkapitányi rangot kapott.

STOCKHOLM. A svéd király fivére, Károly herceg a stockholmi rádióban beszédet mondott. Bejelentette, hogy a svéd vörös kereszt 1.250.000 koronát bocsátott a finnek rendelkezésére.

STOCKHOLM. Tegnap a svéd-norvég határon olyan alacsonyra szállott le a hőmérséklet, hogy a hőmérő higánya is megagyzott. Csak bor-szesz segítségével sikerült megállapítani a hőmérsékletet, amely —48 fokra süllyedt a fagy-pont alá. Ennél nagyobb hideget még az ideig nem mértek Európában.

MAGYAR BAL,

január 20. Fehér Kereszt

(A vezérlők köztartása)

előzetesen kötelezik magukat, hogy ezt az ítéletet elfogadják. Ez az ítélet vonatkoznék nevezetesen Csehszlovákia és Lengyelország határainak megvonására és a károk megtérítésére. A jelenlegi helyzet visszatérése ellen garanciákat kell követelni. Negatív értelemben ez azt jelenti, hogy ki kell zárni a támadásnak minden lehetőségét. Pozitív értelemben pedig bennfoglalják, hogy olyan helyzetet kell teremteni, amelyben a béke fenntartásának, kereskedelemnek és az anyagi prosperitásnak jogos vágya kielégülést nyerhet.

Layton tehát Lengyelország és Csehszlovákia visszaállításáról beszél ugyan, de seholsem mondja, hogy ezt a két országot régi határaitól kell visszaállítani. Ezt bizonyítja az is, hogy az új határok megvonását döntőbírárságra kívánja bízni. „Fontos meghatározni — mondja — amennyire lehet kölcsönös beleegyezéssel, ennek a két országnak határait épügy, mint az összes többi területi változást, amelyek szükségesek lehetnek.” Az ezután következő részt a francia cenzura törölte.

A béke biztosítására és a kisállamok létének megővésére Layton — és bátran mondhatjuk, hogy ez a felfogás uralkodik általában az angol és francia közvéleményben — Európának federa-
lizálását tartja a legjobb eszköznek.

— A modern katonai technikai viszonyok között — ugymond Layton — egyetlen kisállam sem számíthat saját segédeszközre, amelyek egy nagyhatáru elen megvédhetők. Ez éppen Közép-Európában igazolódott be fájdalmasan. Meg kellene végre érteniök a kisállamoknak, hogy le kell mondaniok azuverénitásuk némi jogáról egy szélesebbkörű szervezet javára, ha függetlenségük lényegét meg akarják őrizni.

Layton szerint mindaddig, míg a törvényen és a renden felépült világrendszer nem lép életbe és nem működik hatályosan, a kisállamok olyan alternatívák előtt állanak, hogy a jobbik csak az, hogy olyan federa-
tív csoportokba tömörüljenek, amelyek népessége és anyagi forrásai a nagyhatalmakéhoz hasonlóak lesznek.

Európa jövőjét Layton azonban csak úgy látja biztosítva, ha ezt az európai federatív csoportot nemcsak nemzetközi, de belpolitikai viszonylatban is a demokráciára alapítja. Egy föderáción belül a lényeges dolgokra kiterjedően közös polgárjogot kíván, amelynek főbb elve a szólásszabadság lenne és az, hogy ítélet nélkül senki se lehessen bebörtönözni, végül pedig, hogy a föderáció határain belül a népesség jelszása szerint költözködhessék és kereskedhessék.

Közép-Európa népei azonban egyelőre nem nagy hajlandóságot mutatnak ilyen testvéri tömörülésre. Kérdés tehát, lehetséges-e külső befolyással megvalósítani a tervet. Layton szerint lehet, mert a nyugati nagyhatalmaknak a meggyőzésen kívül hatásosabb argumentumai is vannak. „A hatalmaknak — mondja — amelyeknek közbelépése biztosítaná egy Lengyelország és egy Csehszlovákia felállítását, jogukban lenne követelni ezekről az államokról, hogy a már jelzett alapon federalizálódnak”. Layton kíváncsúnak tartja, hogy a csoportosulás más államokat magában foglaljon. Az angol szerző szerint a Nyugat ilyen föderáció megalakítására úgy gyakorolhat nyomást, hogy a benne részvevő államoknak függetlenségi garanciát ígér és pénzügyi segítséget nyújt.

A federa-
tív csoportok létesítése azonban csak lépcsőzet lenne az általánosabb európai együttműködés felé. Itt első feladat a tesztelés. Különösen pedig a légi támadás rémétől kell megmenteni a világot. Ezt másképpen nem lehet elérni — mondja — mint megszüntetni egész Európában a katonai repülést. Ez nemzetközi hatóság vezetésével álló hivatalos légi erővel kell helyettesíteni. Ez a nemzetközi légi haderő védene meg minden olyan államot, amelyet megáradnának. Mint látható, Layton felkészíti azokat a törekvéseket, amelyek egy politikai csoport már a Népszövetség megalakításánál is hangzottak, hogy tudniillik a békét csak erős nemzetközi hadsereggel lehet biztosítani, enélkül minden szankció és minden külön nemzetközi segélynyújtási kötelezettség szerint csak illuzó.
B. E.

Svédország maga határoz magatartásáról

Stockholm. A svéd országgyűlés nagy vitával kezdte meg tevékenységét. Hansson miniszterelnök hangoztatta, hogy a svéd politikában semmiféle változás nem állt be.

Svédország meg fogja védeni függetlenségét és semlegességét. Az északi államok együttműködése a függetlenség és semlegesség biztosítására irányul. Svédországot semmi sem kötelezi arra, hogy Finnország oldalára álljon, a svéd népet

azonban Finnország iránti őszinte rokonszenv hatja át. De ez nem jelent ellenségeskedést az orosz néppel szemben. Ova tösszagra van szükség, hogy Svédország ne váljék nagy csatamezővé.

Svédországnak nincs szüksége a Finnországgal fennálló kapcsolataira vonatkozó külföldi utasításokra, mert önmaga határoz a tekintetben, hogy milyen módon szolgálja az északi államok és Finnország ügyét.

Holland katonai küldöttség utazott Rómába

Amszterdam. Helder holland flottatámaszponton kedd éjszakától — a feszült nemzetközi helyzet miatt — bevezették a háboru idején szokásos elsőtitétést. Reggel 7 óráig elsőtitétve kell tartani minden magánlakást, vendéglőt és középületet. A járművek csak tompított fényű lámpákkal közlekedhetnek.

Colijn volt holland miniszterelnök francia országai és olaszországi utjáról visszaérkezett Hágába és azonnal felkereste a külügyminisztert. Megerősítik azt a hírt, hogy a volt miniszterelnök tanácskozást folytatott Ciano gróf olasz külügyminiszterrel.

Holland félhivatalos közlés szerint az

olasz kormány meghívására legközelebb holland katonai küldöttség utazik Rómába. Ez a küldöttség a holland hadsereg számára való fegyver- és vésdrlésről is tárgyal az olasz fővárosban.

Ujabb amszterdami jelentés szerint, amit a Rador hírszolgálati ügynökség továbbít — ez a holland katonai küldöttség elutazott Olaszországba Hasselmann tábornok vezetésével. A bizottság feladata, hogy az olasz hadiipar működését tanulmányozza és tárgyalásokat kezdjen Hollandia részére történő esetleges olasz fegyver- és hadianyagszállításokra vonatkozóan.

Belgium csökkenti a hadikészültséget

Amszterdam. Belga kormánykörökben kijelentették, hogy ha a legközelebbi 24 órában jelentős esemény nem történik, úgy az erős katonai készenléte csökkenti fogják.

A belga kormány különben elhatározta, hogy a legnagyobb eréllyel lép fel az olyan külföldi és kommunista ügynökökkel szemben, akik a mozgósított csapatok és a munkás-osztály között kommunista propagandát folytatnak. Megtiltotta a kormány mindenféle kommunista irányzatú nyomtatvány terjesztését. A francia kormány til takozott a belga kormánytól, amiért Belgiumból nagymennyiségű röpírátok és bomlasztó célú nyomtatványok kerültek Franciaországba. Belgiumban a gyanus idegeneket és a kommunista mozgalom tagjait rendőri felügyelet alatt tartják.

Páris. (Rador.) A francia lapok Belgium és Hollandia helyzetét vizsgálva megállapítják, hogy a katonai intézkedéseket a németek ré-

széről a határon fogatosított rendelkezéseikkel indokolják. A Petit Parisien

egész sor olyan tényt említi meg, amelyek múlt hét szombatján azt mutatták, hogy német offenzív mozdulat történik.

Az alsó Rajna vidékén számos hadosztályt megerősítettek. Aachen környékén a repülőgépek létszámát növelték és a nagyvezérkan székelyét a belga határ közelébe tették át. A Le Matin azt írja, hogy

az idegek háborúja valóságos csatákkal ér fel és ezek készítik elő a talajt a táma dásra.

A német stratégia abban áll, hogy az ellenfelet demoralizálja. Hogy a hadműveletek még nem kezdődtek meg, az annak köszönhető, hogy Hága, Brüsszel, Páris és London megőrizték hidegvérüket.

Rendkívüli intézkedések Angliában a nemzeti szociálista ügynökök ellen

London. (Rador.) A Havas iroda jelenti: Az angol kormány bizonyítékai vannak arra nézve, hogy nemzeti szociálista ügynökök merényleteket készítenek elő az angol vasutvonalak ellen. A Daily Telegraph szerint rendkívüli óvatossági intézkedéseket fogatosítottak. Az államvasutak 600 ezer alkalmazottját utasították, hogy gyanus személyekben ne bízzanak meg, mert azok nemzeti szociálista ügynökök lehetnek.

Az angol kormány átszervezése várható

London. (Rador.) Hore Belisha lemondásának körülményeiről folyó vita most már lezártnak tekinthető. A Times azon véleményének ad kifejezést, hogy a volt hadügyminiszternek ismét alkalma lesz újból ugyanolyan energiával hozzájárulni a győzelemhez, mint eddig. A lap céloz arra, hogy

az angol kabinetben a közeli jövőben nagyarányú átszervezés lesz.

A Daily Telegraph rámutat arra, hogy Hore Belisha beszéde előkelő hangú volt és tartózkodott minden vádtól. A Daily Mail pedig megállapítja, hogy a volt hadügyminiszter beszédével nyitva hagyta az aítót a kormányba való visszatérésre

Berlin. (Rador.) A német hadvezetés közli: Nem történt semmiféle jelentősebb esemény.

Páris. A Havas hírszolgálati iroda jelenti szerdán este: Az elmúlt nap nyugodtan tel el, mindössze járóreink tevékenykedtek.

Páris. A Havas-ügynökség jelenti, hogy Luigi Piror, a belga kamara tagja több napos látogatást tett az angol expedíciós hadseregben. A vendég Gort tábornok főhadiszállásán tartózkodott és onnan ellátogatott a különböző arcvonalakba is.

Ez történt a tengereken

LONDON. (Rador.) Egy olasz hajó összeütközött a Far-Blake hajóval, amely erősen megrom gádott.

BERLIN. (Rador.) A Danmark nevű legnagyobb dan tankhajó, amely 14.500 tonna benzint szállított, robbanás következtében elsüllyedt. A 40 főből álló legénységét megmentették.

AMSZTERDAM. (Rador.) A 4427 tonnás Prevuda nevű olasz gőzös az angol partok közelében vihar következtében elsüllyedt.

Rendkívüli felhatalmazási törvény Törökországban

Isztambul. (Rador.) A török kormány a parlamentben törvényjavaslatot helyezett el a nemzetgazdaság védelmével kapcsolatban, amely szerint a kormány felhatalmat kér, hogy esetleges háború, vagy nemzeti veszély esetén a megfelelő intézkedéseket foganatosítsa gazdasági teljesítőképességének megvédelése érdekében. A törvény módját nyújtja a kormánynak valamennyi iparvállalat elrekvirálására, illetve ideiglenes vezetésének átvételére.

A magyar-olasz együttműködés a béke és a rend ügyét szolgálja

Berlin. A német sajtó ismerteti Csáky magyar külügyminiszter legutóbbi cikkét. A berlini lapok kiemelik, hogy a cikk szerint

Magyarországnak nincs egyetlen olyan problémája sem, amelynek megoldását Olaszország nem tartaná szükségesnek.

A Frankfurter Zeitung foglalkozik a belgrádi érkekezlettel kapcsolatban a délkelet-európai helyzettel. A lap szerint azonban

nyílt kérdés, hogy Délkelet-Európában már most fontos rendezést teremtenek, vagy pedig meg kell elégedni a háború tartamára szóló ideiglenes rendezéssel.

Azt írja a lap, hogy a másik oldalon nyugtalanságot akarnak teremteni annak az állítólagos veszélynek hangsúlyozásával, hogy a Szovjet elnyomulást tervez e területek felé. Ezek azonban csak álhírek, amelyeket nagyrészt gonosz szándékkal terjesztenek.

Párisi jelentés szerint a francia sajtóban is nagy érdeklődést keltett gróf Csáky István cikke. Kiemelik a párisi lapok, hogy

a magyar érdekek fokéletes összhangban állnak az általános európai érdekekkel.

A francia külügyminisztérium felfogása fedi Csáky gróf elgondolásait abban, hogy a velencei megbeszélések senki ellen nem irányultak. Mértékadó francia helyen kijelentik, hogy

Csáky gróf cikke megerősítette azt a benyomást, hogy a magyar-olasz együttműködés Középeurópában a béke és rend fentartásának szempontjából elsőrendű fontosságú dolog.

és ennek érvényesítése a nyugati hatalmak érdekében is kívánatos

A MTI. kitalálásnak minősíti, Horthy magyar kormányzó és Pál jugoszláv kormányzóherceg találkozásának híreit

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli, hogy egyes külföldi lapok helyt adtak olyan híreknek, mintha Horthy Miklós magyar kormányzó és Pál jugoszláv régensherceg jugoszláv területen a közelmúlt napokban találkoztak volna. A Magyar Távirati Irodát felhatalmazták annak közlésére, hogy ez a hír elégtelenül végig kitalálás.

Basch dr.:

Magatartásukkal bizonyították be jószándékukat a magyarországi németek

Budapestről jelentik: Dr. Basch Ferenc, a magyarországi német Volksbund vezetője, a Volksbundnak a budai Vigadóban rendezett bálján érdekes beszédet mondott:

— Bizonyítsák be — mondotta — a magyarországi németek magatartásukkal, hogy jószándékuk és hogy célkitűzéseik nem ellenkeznek az egész magyar nemzet céljaival és a haza törvényével. Csak egy kérésünk van. A festvény magyar nemzet s annak vezetői a fővöben segítsenek minket és bizzanak bennünk. Mi németek vagyunk, mert az a mi rendeltetésünk, akarattunk és hitünk, de isteni rendeltetésünk az is, hogy magyar földön találjunk hazára. Összünk kétszáz éven át vándoroztunk és alkalmunkkal megszereltük magunknak ezt a polgári jogot. Ez az örökség mindig ajánlat kötelez legalábbis annyira, mint a törvények és a rendeltetések.

Téli sportolásnál

NIVEA KRÉM

nélkülözhetetlen. Mielőtt kimegy dörzsölje be jól a kezét és az arcát NIVEA-val, mert megvédi az érdességtől. Egyedül a NIVEA tartalmazza a természetes bőrszínhez hasonló Eucerint.

Elutazott Zágrábról a jugoszláv kormányzó-hercegi pár

Zágráb. Pál jugoszláv kormányzóherceg és hitvese, Olga királyi hercegnő három napos hivatalos zágrábi látogatása ma véget ért. Az utolsó programot Olga hercegnő védnöksége alatt kedd este az Explanad szálloda nagytermében rendezett jótékonycélú bál volt. A hercegi pár szerda délelőtt 11 órakor hagyta el különvonaton Zágrábot. Az erős havazás ellenére nagy számú közönség gyűlt össze az állomás épület előtt és lelkesen eljenezte a kormányzó-herceget és feleségét. Subasics horvát bán bucsuztatta a hercegi párt. A különvonaton utazott Cvetkovics miniszterelnök is. Több miniszter és előkelőség másik vonaton utazott vissza Belgrádba.

Megállapítható, hogy Pál régensherceg három napos zágrábi tartózkodása során sikerült személyes vonzó erejével, szívélyesség-

vel és közvetlenségével megnyernie mindazokat, akikkel érintkezésbe került.

Belgrád. Macsek helyettes jugoszláv miniszterelnök nyilatkozatot adott a Stetani-tróda munkatársának. A miniszterelnök helyettes a következőket mondotta:

— Már Jugoszlávia megalapítása óta több ízben felemeltük szavunkat azért, hogy a horvátoknak ugyanolyan jogokat adjanak, mint amilyent a szerbek kaptak. Az augusztus 26-iki megegyezés teljes igazságot juttatott nekünk. Ez a megegyezés nagyban hozzájárult nemcsak Jugoszlávia, hanem Európa népeinek kibéküléséhez is. Elő fogja ez mozdítani azt a rendszert, amely a Balkán békéjének fenntartására irányul.

Macsek helyettes miniszterelnök nyilatkozott a horvátországi magyarság helyzetéről

Zágrábról jelentik: Macsek helyettes miniszterelnök hétfőn este a kormányzóherceg látogatása alkalmából összegyűlt újságírók előtt érdekes nyilatkozatot tett a horvátországi magyar kisebbség jogaira vonatkozólag. Hangoztatta, hogy a horvát bánóságban a magyaroknak és általában a kisebbségeknek ugyanolyan joguk lesz, mint a horvátoknak. A jelenlévő kisebbségi magyar újságírók a horvátországi magyarság helyzetéről érdeklődve azt kérdezték, hogy lesz-e Magyar Párt a

horvát bánóság területén. Macsek így válaszolt:

— Ez a kérdés két részre oszlik: 1. A Magyar Párt engedélyezése. 2. Vajjon a magyarok állíthatnak-e listát az egyes kerületekben. A válasz egyszerű: a Sabor-féle választótörvény liberális, a lista benyújtásához csak száz aláírás kell, tehát ha a magyarok egy-egy kerületben össze tudnak gyűjteni száz aláírást, benyújthatják saját listájukat. A hatóságok a legliberálisabban lépnek föl a magyarok irányában.

URANIA

Telefoneljegyzés: 1282.

Ma premier!

Rökk Marika a siker csúcspontján!
HALLO JANINE!

c. sláger-vígjáték revüben

bájosabb, kedvesebb mint valaha!

Ördögös szlepp-mutatványok, táncok, csillogó kiállítás, kitűnő humor, gondülő vidámság!

Meglepetésül: Vidám pótműsor, trükkfilmek és aktuális háborus híradó. Premier: 5, 7.15 és 9.30 órakor.

3 órakor közkívánatra ifjusági előadás olcsó helyárakkal: „Az első csók” DEANNA DURBIN-el.

A közszükségleti cikkek nagykereskedelmi vállalatai

kötelezhetők továbbra is a működési engedélyek beszerzésére

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a spekulatörvényben határidőt szabtak a nagy kereskedőknek, hogy továbbműködési engedélyért folyamodó kérvényeiket ajánlott levélben a bucurestii nemzetgazdasági minisztérium mellett működő központi bizottsághoz küldjék be.

A fentemlített terminus 1939. december 5-én lejárt. Azok az érdekeltek cégek, amelyek tehát a fenti időpontig nem jelentkeztek, tulajdonképpen nem jogosultak arra, hogy további kereskedelmi tevékenységet folytassanak. A minisztérium az engedélyek legnagyobb részét már kiadta. A bucurestii illetékes minisztérium most félreértések elkerülése végett közli, hogy a fentemlített engedélyek megszerzésére csupán azoknak a nagykereskedelmi vállalatoknak van szükségük, melyek közszükségleti cikkekkel foglalkoznak. Ezzel szemben tehát mindazok a nagykereskedők, akiknek üzletükben közszükségleti áruk nem szerepelnek, nem kötelezhetők külön továbbműködési engedélyek beszerzésére.

Kiterjesztik a vizsgálatot a newyorki összeesküvés ügyében

Newyork. (Rador.) A szövetségi rendőrség tovább folytatja nyomozását a Keresztény Front nevű titkos szervezet ügyében. A városnapi letartóztatottak ellen az a vád, hogy az állam biztonsága ellen összeesküvést szöttek. Miután az elfogottak közül hatról kiderült, hogy a nemzeti gárda tagjai, Lehmann, Newyork állam kormányzója kérte: terjeszték ki a vizsgálatot abban az irányban is, hogy létezik-e összeköttetés a terroristák és a hadsereg bizonyos elemei között. Ezt a vizsgálatot a nemzeti gárda főparancsnoka folytatja le. Ugyancsak vizsgálat indult abban az irányban is, hogy a Keresztény Frontnak voltak-e forradalmi céljai.

Az acsukai vasúti összeütközés ügye az aradi törvényszék előtt

A múlt év január 13-án az aradmegyei Aciuta község állomásán történt vonatszerencsétlenség ügye foglalkoztatta az aradi törvényszéket. A honctói állomásról Brád felé indult személyvonat az esti órákban belerohant az aciutai állomás első sínparcián veszteglő tehervonatba. Az összeütközés következtében öt vagon kisiklott és összetört. A fegyelmi vizsgálat alkalmával a vasúti hatóságok megállapították, hogy a szerencsétlenség azért történt, mert a vasut bejáratánál lévő szemafor nem volt kivilágítva. Emiatt a CFR az állomás akkori főnökét és több vasutast fizeslevonással büntetett.

A vasúti szerencsétlenség büntetőjogi része pedig most került a törvényszék első tagozata elé. A vádlottak ártatlanságukat hangoztatták és azzal védekeztek, hogy a szemafor szolgálati utasításra nem világították ki. A törvényszék elrendelte, hogy a vádlottak mutassák be azt a szolgálati parancsot, amelyben arra kaptak utasítást, hogy a vasúti jelző készüléket nem kell kivilágítani. A tárgyalás folytatását pedig a törvényszék elhalasztotta.

Átengedte az angol-francia dugáru-ellenőrzés Hitler birodalmi vezér

Franco tábornok számára küldött gépkocsiját

Páris. A „Castillo Buelar” nevű spanyol hajó, amely január 13-án hagyta el a génuai kikötőt, vasárnap Barcelonába érkezett Spanyolországba irányított német áruszállítmánnyal. Az angol és francia dugáruellenőrzés, mint minden esetben, ugye ezt a hajót is felülvizsgálta s bár megállapították, hogy a hajó

rakományva német eredetű árukából áll, mégis továbbengedték. A szokatlan udvariasságnak az az oka, hogy a hajó fedélzetén volt egy gépkocsi is, amit Hitler vezér ajándékként szállítottak Franco tábornoknak. Az angol és francia dugáru ellenőrző szolgálat erre való tekintettel állt el a német áruk elkobzásától.

KOPROL

A legjobb csokoládé hashajtó

Szabálytalanságok esetén

elrekvirálható minden hadfelszerelési üzem!

Rendkívüli meghatalmazást nyert a kormánytól ebben az értelemben a hadfelszerelési és a nemzetvédelmi minisztérium

Kártérítést kapnak az üzemek tulajdonosai

A Monitorul Oficial 1940. január 15-én megjelent 12-ik számában a következő minisztertanácsi jegyzőkönyvet hozták nyilvánosságra:

A minisztertanács 1939. szeptember 29-i ülésén a nemzetvédelmi és hadfelszerelési miniszterek 1939. szeptember 29-i 2481. számú előterjesztésének tárgyalása után a következőket határozta el:

1. A nemzetvédelmi minisztérium és a hadfelszerelési minisztérium felhatalmazást nyert, hogy az intendatúrája által a hadsereg részére elrekvirálhassa az összes ipari üzemeket és konfekcióműhelyeket, amelyek a katonai intendatúra felszerelési ügykörébe tartoznak.

Ez a rekvirálási jog kiterjesztetik: a) az igazgatóságra és a végrehajtó személyzetre.

b) a helyiségekre, teljes felszerelésre és minden munkaeszközzel.

2. Ez a rekvirálás csak abban az esetben alkalmazandó, ha az ipari üzemek és konfekcióműhelyek, amelyek az intendatúra hatáskörébe tartoznak, nem teljesítik a hadsereg által megállapított feltételeket, a hadsereg ellátása tekintetében.

3. Jelen minisztertanácsi jegyzőkönyv végrehajtására a nemzetvédelmi és hadfelszerelési miniszterek nyerne megbízatást. Az elrekvirált üzemekért a minisztérium megfelelő használati bért fizet.

Miért tartóztatták le

a propaganda-minisztérium egykori igazgatóját?

A sikkasztó igazgató hét hónap alatt másfélmillió lelt költött saját céljaira

Bucuresti. A múlt év őszén, mint ismeretes, Teodorescu állami főellenőr vizsgálatot folytatott a propaganda-minisztériumban. A vizsgálat sulvos megállapításokhoz vezetett, amelyek alapján Al. Radian propagandaminiszter felfüggesztette állásától Victor Alboteanu minisztériumi igazgatót, egyben értesítette a fővárosi ügyészséget is a volt igazgató visszaéléseiről. Az ügyészségi vizsgálat most Alboteanu és büntársai: Mihail Mircea, a propagandaügyi minisztérium volt osztályfőnöke, Petre Codreanu volt minisztériumi tisztviselő és Constantin Vasilescu, az Imprimeria nyomdávalal igazgatója letartóztatásához vezetett. A vádirat szerint Alboteanu nemlétező munkateljesítmények címén

több mint másfél millió lelt sikkasztott el a propagandaminisztérium pénzárából.

A pénz hamisított számla alapján vette fel, büntársai segítségével. A volt igazgató többek között Titeanu Eugen akkori propagandaiügyi alminiszter aláírását is meghamisította. A vádlott ugyan utólag azzal védekezett, hogy erre felhatalmazást kapott a volt alminisztertől, mielőtt ez külföldre eltávozott volna, a vizsgálat azonban megállapította, hogy a hamisítások Titeanu visszaérése után történtek és Alboteanu előre keltezte az ügyiratokat, mintha az alminiszter távollétében élt volna a felhatalmazással, holott a névhamisítások ide

jén Titeanu Bucurestiben tartózkodott.

Sulvosan terhelő a fővádlottra az a körülmény is, hogy noha a minisztériumtól 45 ezer lei havi javadalmazást élvezett, a lakásán talált feljegyzések szerint

1939. áprilisában gépkocsi- és villavásárlási részletre 473.417 leit, májusban 217 ezer 500 leit, júniusban 362 ezer leit, júliusban 78.112 leit, augusztusban pedig ékszerekre és butorokra 109.720 leit üzent ki. Februártól szeptemberig összesen 1 millió 410 ezer leit költött.

A letartóztatási végzések kedden kerültek az ilfovi törvényszék vádtanácsa elé. A vádat Radovici ügyész képviselte, míg a vádlottak képviselőjét Petre Viforeanu és Vasile Melinte ügyvédek látták el. A vádtanács magáévá vette az ügyész érvelését és megerősítette a letartóztatási végzéseket.

Bucuresti. A Victor Alboteanu ügyben, aki vel együtt letartóztatták Mircea M. Constantin Vasilescu és Petre Codreanu nevű gyanúsítottakat, a vád hűtlen kezelés, közokirathamisítás stb., amit az alatt az idő alatt követtek el, amíg Titeanu volt a sajtóügyi minisztériumban az államtitkár. Ionescu Alexandru, a 4-es számú vizsgálóbírói hivatal vezetője ezzel kapcsolatosan egész sor személyviséget idézett meg kihallgatásra, mert az a vélemény alakult ki, hogy az ellopott összeg jóval nagyobb mint ahogy az első adatokból kitűnik. Nem lehetetlen, — írja az Evenimentul, — hogy más személyek is belekeverednek ebbe az ügybe.

FORUM filmszínház. TELEFON: 2010

Ma a szezon legjobb filmje:

Egy anya szenvedése

KAY FRANCIS,

Dickie Moore és Anita Louise-vel

Előadatok: 5, 7-13 és 9-15-kor. — 8-kor: matiné a cső helyreállítására

Uj Fox-híradó a Graf von Spee

német zsebcirkáló Montevidéoba érkezésével és az oroszok által bombázott

Helsinki-vel.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A nagyvezérkar pótló és kiegészítő intézkedései a mezőgazdasági munkára helyben való mozgósításról szóló rendelkezéshez

Körlevélben értesítette a földművelésügyi minisztérium a mezőgazdasági kamarákat a nagyvezérkar által eszközölt módosításokról

A földművelésügyi minisztérium a következő közleményt küldte a mezőgazdasági kamarákhoz: A mezőgazdasági munkára helyben való mozgósításról szóló intézkedések kiegészítésére és magyarázatára a következőket hozzák az érdekeltek tudomására: A nagyvezérkar megváltoztatta az altisztek és legénységi állományuk korhatárát a mezőgazdasági polgári munkának helyben való mozgósítása keretében. A malomszemélyzet, mezőgazdasági ügynökök (agenti agricoli) és szolgaszemélyzet 35 évtől fölfelé, minden más állás betöltésénél 30 évtől kötelező történhetik helyben való mozgósítás. A nagyvezérkar intézkedése egyébként a következőket tartalmazza:

1. A mezőgazdaság kihasználásához szükséges személyzet korhatárát, akiket munkára helyben való mozgósításra terjesztettek fel az 1940-41. évre, a következőképpen szállítjuk le: a) 35 év a mezőgazdasági ügynökök, molnások és szolgaszemélyzet számára, b) 30 év az összes egyéb munkahelyek betöltésénél, ha az illető altiszti rangot tölt be a hadseregben, vagy legénységi állományban van.

Megjegyzés: A „kitermelést vezető” elnevezés alatt a tulajdonos, vagy bérleten kívül a következő minőségben alkalmazottak értendők: adminisztrátor, szóléz (vier), jószágigazgató, gümölcsstermelési szakember és egyéb szakemberek.

2. A bérlet minden evonatkozásban jogában helyettesíti a tulajdonost. (A nagyvezérkar 44 ezer 996 számú rendelete, melyet 1939. október 23-án küldtek meg a munkakamarákhoz, fenn tartatik.)

3. Ha a mezőgazdaság műszeresze egyben a traktorok vezetője is, munkára való mozgósítása a traktorvezetők korhatárának megfelelően történik.

4. Ötven hektárnál nagyobb mezőgazdaság hasznosításához a következők munkára való mozgósítását engedélyezik: Minden tíz lóhoz, tíz ökörhöz, vagy tíz tehénhez egy szolgáló. Hat ökör, két tehén és két ló együttvéve egy szolgáló munkamozgósítására jogosít tehát a tízes egység a három állattal egyenest is adódhatik.

5. Állattenyésztéseknél és mintagazdaságoknál „minősített gondnok” elnevezése alatt a gyakorlatilag szakképzett vezető értendő, mint például a telgazdaság vezetője, méntelenvezető, stb. anélkül, hogy oklevél lenne szükséges.

6. Ha a mezőgazdasági munka megszervezésének feltétlen szükségessége megkívánja, munkamozgósításban részesülhetnek a községi mezőgazdasági ügynökök, akik a hadseregben alantás rangban teljesítettek szolgálatot, ha legalább 35. életévüket betöltötték, de csak abban az esetben, ha a község nem talál munkakörének betöltésére más olyan személyt, aki nem tagja már a hadseregnek, vagy a már helyben munkára mozgósítottak közül való.

7. A helyben munkára mozgósító parancsokat a mezőgazdasági üzem vezetője őrzi. Állásának elhagyása esetén a maga ilyen parancsát az illető három napon belül köteles átadni a mezőgazdasági kamarának, ahonnan azonnal a kiegészítő parancsnöksághoz továbbítják ezeket megsemmisítés végett és ahonnan azután értesítik azt a csapattestet, amelyhez a munkamozgósítási parancs volt tulajdonosa tartozik.

8. Azoknál a birtokoknál, amelyeket ezideig a tulajdonosok igazgattak, ha a tulajdonos az új előírások szerint nem részesülhet munkára való mozgósításban, az a feltétel, hogy az adminisztrátor állása két éven keresztül betöltött legyen, kielégítőnek tekinthető, mivel ebben a minőségben a tulajdonos működött, abban az esetben, ha a birtokot az utóbbi két évben saját kezelésben vezették.

Minden száz családnál többet számláló községben (első számú melléklet VI. pontja) a szükséges helyben munkára mozgósított iparosok száma minden további 200 családnál egy-egy iparossal szaporodik, az első 200 családon túl.

10. Azokban a községekben, amelyeknek a művelhető terület kiterjedtek és ahol több cséplőgép és több traktor van, munkára mozgósíthatók: a) Működésben lévő traktoroknál minden

traktor után egy vezető és egy műszerész, minden négy traktorhoz. b) Cséplőgépeknél egy cséplőgépgarnitúrához, amely 400 hektár termésnek cséplését végzi, egy vezető és az összes, a községben lévő cséplőgépekhez, egy műszerész.

11. A helyben való mozgósításra vonatkozó javaslatok megtétele mintagazdaságok, állattenyésztések, gazdaságok személyzeténél, amelyek a mezőgazdasági kamaráktól, vagy a minisztérium más szerveitől függenek, a mezőgazdasági termelés feltételei szerint, vagy a polgári hatóságok megállapításai szerint történik a helyzetnek megfelelően.

Külön intézkedés történt a polgári hatóságok viszonylatában. Ezek az intézkedések a következők: 1. Megszűnik az a feltétel (2-es számú melléklet, II. oldal), hogy a műszaki személyzet (mezőgazdasági mérnökök, állatorvosok és erdőmérnökök) legalább egy éves szolgálati idővel kell, hogy rendelkezzenek ahhoz, hogy munkára való mozgósításban részesülhessenek.

2. A növényegészségügyi ellenőrző közegek munkára való mozgósítása ugyanazzal a korhatár-feltétellel történik, mint a műszaki személyzetnél. Ebben a vonatkozásban az illetékes mezőgazdasági kamarák tesznek előterjesztést.

3. Az a rendelkezés, hogy a hatóságok háboru idején a békebeli létszám felével kötelesek dolgozni, csak a központi igazgatóságokra alkalmazandók, nem pedig a külső szolgálatokra.

Végül ebben a viszonylatban meghatározott határidőt hat nappal meghosszabbították.

Tizennégyféle olcsó felvágott forgalombahozatalát teszik kötelezővé

Az áruérkezés leküzdésére alakított központi bizottság a szerényebb anyagi eszközökkel rendelkező fogyasztók megsegítésére elhatározta, hogy valamennyi élelmiszerfeldolgozó vállalat, amely huszparátumok előállításával foglalkozik, 14féle cikket (folyógottat) köteles gyártani, amit azután hivatalosan meghatározott áron hoznak forgalomba. Ez az intézkedés csak Bucaresti körzetére vonatkozott eddig, most azonban országos érvényűvé kívánják tenni a rendelkezést, úgy hogy az egész ország területén kötelezővé teszik a 14féle felvágott fajta gyártását és olcsó forgalomba hozatalát.

= Ismét megkezdte munkáját a kormány gazdasági bizottsága. A Monitorul Oficial január 15-iki keltezésével megjelent 12. számában minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg a kormány gazdasági bizottságának szervezéséről. A bizottság tagjai: a földművelésügyi, hadfelszerelési, közmunkaügyi, közlekedésügyi, nemzetgazdasági, pénzügyi és munkaügyi miniszterek. A kormány gazdasági bizottságában a miniszterelnök elnököl, az elnökség tisztsége azonban az egyik résztvevő miniszterre is áruházzható.

= Hadfelszerelési kötvények letétként való felhasználása az államvasúti árlejtéseknél. Az államvasút vezérigazgatósága elhatározta, hogy árlejtéseknél, 12 ezer lejt meghaladó garancia esetén, vagy amikor szerződések biztosításáról van szó, kötelező módon elő írja, hogy az óvadék 25 százalékának erejéig hadfelszerelési kötvényeket helyezzenek el az érdekeltek. A hadfelszerelési kötvényeket teljes névértékben fogadják el.

= Létrejött a magyar-német árucserégyezmény. Budapest. A magyar-német gazdasági szerződés rendezésére kiküldött bizottság január 4. és 16. között tartotta Budapesten rendezett együttes ülést. Ez alkalommal létrejött a magyar-német árucseréfgazdálkodási egyezmény, amely az 1940. évi szükségletek figyelembevételével szabályozza a két ország áruforgalmát. A tárgyalások a legbarátságosabb mederben folytak le és kölcsönösen megállapítást nyert, hogy a két ország árucseréje ismét nagyon kielégítő módon történik. Az elmúlt évben újból beigazolódtott, hogy milyen szerencsésen egészíti ki egymást a két ország nemzetgazdasága.

A vállalatok kereskedelmi mérlegének benyújtása a közleghivatal megállapítása szempontjából

Az egyenesadózásról szóló törvény 37., 38., 39. és 41. szakaszának intézkedései értelmében a kereskedelmi és iparvállalatok kötelesek az illetékes pénzügyi körzethez benyújtani az elmúlt esztendőről készült, lezárt mérlegüket. Fővárosi lapjelentések szerint a mérlegbetejesztésnek közvetlen a mérlegek lezárásáig irányuló munkálatok után feltétlenül meg kell történnie. Ismeretes, hogy a pénzügyi hatóságok nem csak a vállalatok kereskedelmi mérlegét veszik figyelembe az ugynevezett pénzügyi mérleg elkészítésénél, hanem a vállalat üzleti könyveit is. Eppen ezért, a vállalatok mérlegének elkészítése alkalmával feltétlenül figyelembe kell venni ezt a szempontot, hogy a mérlegben feltüntetett adatok alapján könnyen kiválaszthatóak legyenek a pénzügyi (tehát adóügyi) mérleg elkészítéséhez szükséges adatok.

KÖZGAZDASÁGI HIREK.

A Monitorul Oficial 12. számában minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg, amely a december 12-ig eszközölt kompenzációs kivételből származó 25 és 10 százalékos, eddig felhasználatlan kvóták felhasználásáról intézkedik. Ezen keretek hasznosítására eszközözendő import iránti kérelmek február 15-ig nyújthatók be a behozatalt szabályozó igazgatósághoz, az ügylet tényleges lebonyolításának határideje pedig 1940. március 31.

DEVIZAPIAC: Érdekes megállapítani, hogy a nyugtalanító hírek hatása alatt sem németalföldi forint, sem a belga frank nem szenvedett árfolyamcsökkenést a külföldi piacokon. Zürichben a németalföldi deviza 237,75-ről 238,60-ra, a belga frank 74,90-ről 75,20-ra emelkedett, bár a svájci frank és a dollár viszonya változatlan maradt egymáshoz. Az angol font Newyorkban 3,97 és félre, a francia frank árfolyama 2,25 és negyedre emelkedett.

Az államvasút vezérigazgatósága közleményt hozott nyilvánosságra, hogy a közvetlen német-román áruforgalomban azt a módosítást vezette be, hogy bizonyos vonatkozó sokban a szállítmányok nemzetközi fuvarlevéllel is felvehetők.

A TÖZSDE hangulata lanyva, csekély számú kötés jön létre, a járadékpapírok árfolyama változatlan, a részvények alacsony árfolyamon cseréltek gazdát. Közlési papírokban csökkenő árirányzat. Ipari papírok: Resica 20 pontot esett és 620 volt, Mica 1540-ről 1505-re csökkent, Leta 1370-ről 1345-re csökkent.

Ismeretes, hogy a növényi olajárak emelkedésének következményeképpen minisztertanácsi jegyzőkönyvvel megtiltották a napraforgómag — a növényi olajtermelés nyersanyagának — kivitelét, egyben pedig meghatározták a növényi olaj maximális árát. Az olajgyárak most közbenjártak a nemzetgazdasági miniszteriumnál, kérve a maximális ár emelését, a mit azzal indokoltak meg, hogy az utóbbi időben a napraforgó mag kivitelének tilalma ellenére is ennek ára emelkedett. A miniszterium vizsgálatot rendelt el az ügyben.

= Meghosszabbították a román-olasz egyezményt. A Monitorul Oficial január 15-iki száma közli a külügyminiszterium közleményét, amely az érdekeltek tudomására hozza, hogy a román-olasz egyezményeket, amelyeket 1938. december 3-án Romában írtak alá, 1940. június 30-ig bezárólag meghosszabbították.

TUZIFA-GONDOK BUCURESTIBEN. A bucurestii kereskedelmi és iparkamara jelentést adott ki a bucurestii piac helyzetéről és ebben megállapítja, hogy a tűzifakészletek csaknem teljesen kifogytak, a kiskereskedők üzletei üresek, hitelre nem történik eladás. Az árak általában emelkedőben vannak és általában Bucuresti tűzifa készlete nem elégséges a város zavartalan ellátásához.

= Magánvállalatok szolgálati vállalkozások működésének szabályozása. A Monitorul Oficial legutóbbi számában megjelent a belügyminiszterium szabályrendelete a saját szükségletre létesített vállalkozások működéséről, amelyek városokban fejtenek ki tevékenységet.

Legújabb jelentéseink:

„Olaszországnak nem szabad magát illúziókban ringatnia“

Róma. (Rador.) Ettore Muji, a fasiszta párt főtitkára a párt vidéki vezetőit értekezletre hívta egybe, amelyen hangsúlyozta a fasiszta párt alapelveit és kiemelte, hogy azok ellentétben állnak a demokratizmussal, bolszevizmussal és a burzsoáziával. Olaszországnak nem szabad magát illúziókban ringatnia, ami a jelenlegi háborút illeti. — mondotta Ettore

Muti. — hanem minden pillanatban készen kell állnia, hogy szükség esetén fegyvert ragadjon. Ehhez okvetlenül szükséges, hogy úgy anyagi, mint lelki szempontból kellőképpen felkészült legyen. Az olasz népnek nem szabad elfelejtenie az utóbbi évek történelmi jelentőségű korszakát.

Ujabb óriási földrengést jeleztek

a bucaresti-i földtani intézet műszerrel!

Bucuresti. A földtani intézet jelentése szerint szerdán hajnalban 3 óra 28 perc és 4 óra 40 perc között az utóbbi idők leghatalmasabb földrengését jelezte a készülék. A földrengés központja 10—11 ezer kilométer távolságban lehetett a fővárostól.

Visszavonulnak, ugyanakkor más helyen hevesen támadnak az oroszok

Stockholm. (Rador.) A Havas-ügynökség Haarandából jelenti, hogy az oroszok a Ladoga-tó északi részén gyorsan vonulnak vissza. Salla környékén a harcok tovább folynak. Az oroszok visszavonulását az összeköttetés hiányával magyarázzák és az ellátási nehézségekkel.

Az egyetlen út ugyanis Salmi és Impi-lahiti között a finn tüzérség bombázása alatt áll és ennek következtében az oroszok az utóbbi napokban már lovaikat öltek le, hogy emiatalóhoz jussanak.

A Havas távirati ügynökség azt jelenti, hogy a karéliei fronton a finnek az oroszokkal együtt három kínait is elfogtak. Ezek a kommunizmussal rokonszenvező kínaiak, akik látogatónak érkeztek Moszkvába és erőszakkal sorozták be őket a frontra induló katonák közé. Tiltakozásuk alkalmával lelővéssel fenyegették meg őket.

Tallin. Hír szerint az oroszok csapatösszevonást hajtottak végre az eszt határ mentén. Az eszt hadsereg főparancsnoka ezért megtiltotta az eszt állampolgároknak az ország elhagyását. A tallini kormány különben tiltakozást jelentett be Moszkvában a Bega nevű eszt gúzósnek szovjet részről történt elfogatása, valamint több eszt halászgúzósnek a finn öbölben történt elsüllyesztése miatt.

Róma. A Stampa jelenti, hogy Kenjervinél az oroszoknak sikerült áttörniök a finn gyűrűt és tovább haladnak dél felé. Valószínű, hogy a finnek itt egyáltalában nem állottak ellen és nem tudni még, hogy miért engedték az oroszokat előre. A helyzet azonban bizonyos részeken mindenképpen súlyossá vált, miután az orosz előőrsök 80 kilométernyire állnak Hovinentől, ami Finnország közepétáján van.

Az United Press jelentése szerint az egyik támadásnál az oroszok cseh csapatokat használtak az első vonalban. A csehek eddig csak rendőri szolgálatot teljesítettek és most kerültek először a harcra. Hogy miféle csehekről van szó, azt még nem lehet tudni. Hír szerint Kallio elnök a svájci távirati iroda munkatársának kijelentette, hogy tavaszra a finnek nem félnek semmitől.

Helsinki. Valamennyi harctérről finn győzelmekről számolnak be a tudósítások és a finnek mindenütt visszaverték a szovjet csapatok támadásait. Kursut pedig visszafoglalták. Nagymennyiségű hadianyagot, valamint 29 harciocsit zsákmányoltak a finn csapatok. Svédországban tovább folytatódnak a önkéntesek toborzásai és az Evening News című lap szerint 10.000 svéd, tehát közel egy teljes hadosztálynyi önkéntes harcot a finn hadseregben.

LAPZÁRTA:

BUCURESTI. Szerda délután a miniszterelnökségen Tătărescu miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen több költségvetési tételt hagyták jóvá, ezek között a Nemzeti Újjászüllesztés Frontjának szervezésével kapcsolatos költségelölírást is. Ezek után számos napirenden levő kérdést tárgyaltak le.

LONDON. Az erős hideg következtében a Duna a teljes német szakaszon befagyott. Ennek következtében mintegy 1200 hajó rekedt meg a folyó legében.

STOCKHOLM. A svéd parlamentben Günther külügyminiszter beszédet mondott és többek között kijelentette: Finnország ügye a mi ügyünk is és Svédország jövője Finnország jövőjétől függ.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 18.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lemezek. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. Gheorghe Poenariu énekszámával. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Rapszódák lemezekről. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: T. Paunescu Urm előadása. Eminescuról és Creangaról. 20.15: Karénekek lemezekről. 20.25: Aurel Alexandrescu énekel. 20.45: Hírek. 21: Emil Ciomag a szimfónikus zenekar hangversenyének programját ismerteti. 21.15: A Filarmonica szimfónikus zenekar hangversenye. 21.50: Hírek, sportközlemények. 22.10: A zene folytatása. 22.50: Könnyű zene lemezeken. 23.45: Hírek külföldről franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek. 8.15: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Vidák József cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 14.30: A Melles Béla zenekar műsora. 15.30: Hírek. 17.15: R. színnelvély előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. 18.15: Gazdasági előadás. 18.45: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.25: Szórakoztató hanglemezek. 21.10: A Budapesti Hangverseny Zenekar műsora. 22.10: Hírek és sport hírek. 23.15: Hírek, időjárásjelentés. 23.35: Giulio Romano énekel, zongorán kíséri Hans Hasi. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 0.35: Cigányzene.

Budapest II. 17.15: Filmdalok hanglemezeiről. 18.15: Magyar nóták és csárdások hanglemezeiről. 19.15: Angol nyelvoktatás. 19.55: Munkásdala. 20.30: A szicíliai telepítés. Zoltán An-rás előadása. 21: Hírek. 21.25: Oláhné, Vajda Julia énekel, zongorakísérettel. 21.53: Pátria-lemezek. 22.35: Időjárásjelentés.

NYILTTÉR.

Földvásárlók figyelmébe!

1940. január 18-án d. u. 3 órakor az aradi járásbíróóság tejkönyvi osztályán 13 és fél hold Bityó és Zimánd-dűlőbeji szántóföld nyilvános árverésen eladatik.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett feleségem, illetve édesanyánk

Tógyer Péterné

temetésén megjelentek, ravatalára virágot vagy koszorút helyeztek, ezáltal fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapítottat meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fűrdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható házvezetőt, ki a háztartás minden teendőjét vállalja, keresek. Cím a kiadóhivatalban. 443

Mindenes szobaiányt jó fizetéssel, hosszú bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Str. Eminescu 13., Neuländer. 445

Kiszolgáló-kisasszony, gyakorlattal és garanciával felvétetik azonnalra. Jelentkezés: Bul. Regele Ferdinand 12. 447

Mindenes főzőnőt jó fizetéssel azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 446

Gyakorlott szakácsnő konyhához azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban.

LAKÁS

Keresek magányos, 30—45 év körüli asszonyt: üzletvezetésre, Javadalmazás a tiszta jövedelem 25 százaléka, koszt és lakás. Vesa Iancu, Săturău, u. p. Gurahont. 449

Modern, kétszobás, uccai lakás kiadó. Str. Mărăsești 8. 441

Negyszobás lakást, lehetőleg központi fűtéssel keresek május elsőjére. Cimekat a kiadóba. 442

VÉTEL-ELADÁS

12 személyes evőeszköz, modern, finom kivitelben eladó. Megbízott: Tempo Fischer Ekz-palota. 429

Nutriabört, jóállapotban levőt keresek megvételre. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérék.

Használt írógépeket magas áron veszünk, Erika írógépszaküzlet, Str. Alexandri. 413

INGATLAN

Calea Radnei 38. számú ingatlan, mely két lakásból, nagy műhelyből és raktárból áll, február 1-től kiadó, esetleg eladó. 444

Tőkebefektetésre ritka alkalom! Eladó a centrumban emeletes saroképület, 2000 m² területű 10 százalékos jövedelemmel. Ára 1,200.000 leu. Bérösszeg negyedévre 4000 leu-re fizetve. Cím a kiadóban. 450

KÜLÖNFÉLÉK

Nagyforgalmu, bevezetett kenyérsütővel teljes felszereléssel bérbeadó. Calea Radnei 35., Böcsa. 448

Piața Catedrali fronton üzlethelyiség, vele kapcsolatos szoba, konyha, kamrából álló lakással február 1-re kiadó. 442